

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

Türkiye’de hayvan hakları mevzuatında birçok eksiklik bulunduğu, var olan mevzuatın eksik yönlerinin yanı sıra çoğu zaman uygulanmadığı, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve TCK kapsamındaki yaptırımların yetersiz kaldığı 2019 yılında yapılan bir meclis araştırması raporu ile ortaya konulmuştur. Ancak dönem dönem kamuoyuna yansıyan ve yaptırımsız kalan eziyet, işkence ve kötü muamele görüntüleri bu konu hakkında halen gerekli girişimlerin başlatılmadığını ve yaptırımların düzenlenip uygulanmadığını göstermektedir. 2019 yılında Türkiye’de TCK’nın 151/2 ve 177/1 maddeleri kapsamında mahkumiyet kararı alan sanık kişi sayısı ilk madde için 30 kişi, ikinci madde için 61 kişi olarak açıklanmıştır. Dosya ve şüpheli sayısı çok daha fazla olmasına rağmen yaptırım verilen kişi sayısı çok az bir düzeydedir. Hayvanlara yönelik hak ihlallerine dair medya ve sosyal medyaya yansıyanlar dışında çok daha fazla vaka olduğu bilinmekte ancak bu konu hakkında resmi bir veri kamuoyuna açıklanmamaktadır. Birçok hayvan; ticari amaçlarla doğal yaşam alanlarının dışına taşınmakta, teşhir amaçlı faaliyetler için eğitilmekte ve bu süreçte işkence, eziyet ve kötü muamele görmektedir. Hayvanat bahçelerinde kafeslenen hayvanlara, beslenme dahil birçok başlıkta sorun yaşatıldığı dönem dönem kamuoyuna yansımaktadır. Avcılık adı altında birçok hayvanın maalesef canice öldürülmesi hala yasal bir çerçeveye sahiptir. Kaçak avcılık denetimleri de yetersizdir. Keyfi ve denetimsiz bir şekilde birçok hayvanın denek olarak kullanıldığı ve yaşam haklarının korunmadığı kamuoyuna yansımaktadır. Bir canlı olmaktan öte meta ve eşya muamelesi gösterilen hayvanların ekolojik yaşam içerisindeki konumu tam anlamıyla fark edilmelidir. Her hayvanın refahını bozan, insan faaliyetlerinin gözden geçirilmesi, kısıtlanması ve durdurulması için çalışmalar başlatılmalıdır.

Van’ın Çaldıran ilçesinde sayıları 60’tan fazla olan köpeğin işkence edilerek katledildiği, yine Ankara’da 30’un üzerinde ölü köpeğin intraket ile patilerinden damar yollarının açıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu canlıların yaşam hakkının bu kadar kolay, keyfi ve hukuksuz bir şekilde yok sayılması konu hakkında bir koruyucu politikanın eksikliğini göstermektedir.

44321

Bu bağlamda;

- 1- Van Çaldıran'da 60 Köpeğin işkence edilerek katledilmesi hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 2- Ankara'da 30 köpeğin denek olarak kullanıldıktan sonra öldürülmesi hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 3- 2010-2020 yılları arasında köpeklere eziyet ve işkence yaptığı için yaptırıma tabi tutulan kişi sayısı kaçtır?
- 4- Türkiye'de köpek dövüştüren, eziyet eden, öldüren ve benzeri muameleleri yaptıran kaç kişi hakkında 2021 yılında yaptırım uygulanmıştır?
- 5- Türkiye'de sokak köpeklerinin rehabilitasyonu ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 6- Türkiye'de hayvan haklarının korunması ve geliştirilmesi için herhangi bir girişim başlatacak mısınız?